

Kazimierz Michałowski, Zygmunt Wysocki

Deir El-Bahari (Egipt)

Informator Archeologiczny : badania 4, 270-271

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BURGENLAND (Austria)

Muzeum Archeologiczne w Krakowie
i Muzeum Krajowe w Eisenstadt

Stanowiska:

Drassmart i Weppersdorf
koło Oberpullendorf

Badania prowadził dr Kazimierz Bielenin. Finansowało Muzeum Krajowe w Eisenstadt. Badania stanowisk hutniczych z okresów lateńskiego i wpływów rzymskich.

Drassmart

Zbadano stanowisko hutnicze. Odkryto ślady wolnostojącego pieca szybowego z czasowym odpływem żużla. Piec pracował na dmuch sztuczny. Odkryto też 40 dysz hutniczych. Stanowisko pochodzi prawdopodobnie z okresu wpływów rzymskich.

Weppersdorf

Rozpoczęto badania na dużym stanowisku osadniczym i hutniczym z okresu lateńskiego. Odkryto m.in. pozostałość starego kopułowego pieca dymarskiego oraz 5 kłoców żużla starszych pieców doraźnych. W warstwie kulturowej znaleziono dużą ilość ceramiki celtyckiej z okresu środkowolateńskiego, w tym znaczną ilość ceramiki grafitowej. Badania stanowiska będą kontynuowane.

DEIR EL-BAHARI (Egipt)

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej Uniwersytetu
Warszawskiego w Kairze i P.P. PKZ
w Warszawie

Badania prowadził prof. dr Kazimierz Michałowski, prace konserwatorskie — inż. Zygmunt Wysocki. Finansował rząd egipski. Dziesiąty sezon badań. Świątynia z okresu 18 dynastii.

W sezonie 1970 kontynuowano rekonstrukcję świątyni królowej Hatszepsut wykorzystując w tym celu m.in. bloki znalezione i zidentyfikowane w czasie poprzednich kampanii. W zasadzie zakończono rekonstrukcję fasady muru z niszami w północnej części świątyni. Zaawansowane są również prace nad rekonstrukcją portyku północnego i południowego (ustawiono większość filarów) oraz południowej partii muru zabezpieczającego. Wzdłuż tego muru odsłonięto wykutą w skale platformę będącą

niewątpliwie integralną częścią świątyni. Platforma ta, której pierwotna szerokość wynosiła około 10 m, stanowiła zabezpieczenie świątyni przed spadającymi z góry odłamami skalnymi, które roztrzaskiwały się na niej nie uszkadzając samej budowli. Podobną, szerszą nawet platformę odsłonięto w północnej partii świątyni. Na platformie południowej odkryto grób kuty w skale, częściowo zniszczony w czasie niwelacji terenu pod budowę świątyni.

NOVAE (Bułgaria)
Sektor Zachodni
koło Swisztowa

Ekspedycja Archeologiczna Uniwersytetu
im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Badania prowadził prof. dr Stefan Parnicki-Pudełko. Finansowało Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego. Jedenaście sezon badań. Rzymskie miasto limesowe z okresu I—VII w. n.e.

Ekspedycja archeologiczna Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu kontynuowała w Novae badania wykopaliskowe prowadzone od roku 1960 w corocznych kampaniach przez ekspedycję archeologiczną Uniwersytetu Warszawskiego. Od roku 1970 obydwie polskie ekspedycje prowadzić będą prace wykopaliskowe w Novae naprzemian co dwa lata.

Kontynuując badania systemu obronnego antycznego miasta, dokończono odkrywanie pozostałości głównej bramy zachodniej. Odsłonięto całkowicie resztki dwu czworokątnych baszt otaczających bramę częściowo odkrytych w poprzednich sezonach wykopaliskowych. Okazało się, że baszty były piętrowe i że każda z nich posiada po dwa pomieszczenia w parterze. Długość każdej wynosiła 21,70 m, szerokość około 10 m. Brama zachodnia w Novae jest największą spośród dotychczas znanych bram rzymskich na terenie Bułgarii i jedyną o dwóch przelotach. Wykazuje ona osady parokrotnych zniszczeń i odbudowy. Najstarsze resztki konstrukcji w rejonie bramy pochodzą z końca I lub z II w. n.e. Ostateczne zniszczenie bramy i prawdopodobnie całego miasta wypada, jak się wydaje, na przełom VI i VII w.

Pod koniec kampanii przystąpiono do kontynuowania rozpoczętych w 1965 r. badań przy bramie południowej oraz w miejscu, gdzie spodziewano się odkrycia pozostałości bramy północnej. W rejonie bramy południowej odkryto narazie niewielkie partie murów należących prawdopodobnie do baszt, które otaczały bramę. Na dwóch blokach, użytych wtórnie do budowy murów, zachowały się płaskorzeźby z motywami ornamentalnymi i wyobrażeniem centuriona. Przy domniemanym miejscu położenia bramy północnej odsłonięto częściowo resztki wielkiej baszty, która prawdopodobnie flankowała od zachodu bramę i zabezpieczała wylot głównego kanału w stronę Dunaju.